

5 września 2013

Wiem, więc dbam!

Jaka jest świadomość ekologiczna Polaków? Co roku na to pytanie próbuje odpowiedzieć w swoich badaniach Ministerstwo Środowiska. Wnioski z nich płyną bardzo ciekawe. Ale chyba najważniejszym jest ten, że zdaniem badanych za to, jaki jest stan środowiska naturalnego odpowiada w głównej mierze każdy z nas, indywidualnie. A to już fantastyczny punkt wyjścia.

Z roku na rok ze świadomością ekologiczną Polaków jest lepiej, ale nie są to milowe kroki. Weźmy śmieci – uważamy je za największy problem środowiska naturalnego. Segreguje je regularnie 44% badanych, ale wskaźnik ten nie drgnął od kilku lat.

Albo wypalanie traw – wiemy, że jest prawnie zabronione, że niszczy miejsca lęgowe wielu gatunków ptaków, obniża wartość plonów o 5-8%, a mimo to jest prawdziwą plagą. W 2012 roku, tylko w województwie świętokrzyskim, strażacy zanotowali 6 175 takich przypadków, w których konieczna była ich interwencja.

Z naszą wiedzą ekologiczną nie jest najlepiej. W przytaczanych badaniach, co dziesiąta osoba nie znała i nie rozumiała żadnego z pojęć: „zmiany klimatu”, „GMO”, „efektywność energetyczna”, „zielona gospodarka”, „sieć Natura 2000”, czy „CSR”.

A skąd w ogóle czerpiemy wiedzę ekologiczną? Głównie z mediów – telewizji i Internetu. Tylko 7% respondentów wskazało szkoły i kampanie społeczne. Tymczasem o kształtowanie postaw i zachowań ekologicznych najbardziej, zdaniem badanych, powinna dbać właśnie szkoła.

Z danych Departamentu Obszarów Wiejskich i Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego, który koordynuje działania w zakresie programów edukacji ekologicznej, z roku na rok rośnie liczba szkół, które czynnie włączają się w proces edukacji ekologicznej. W 2012 roku, różnego rodzaju akcje, konkursy, prelekcje czy festyny związane z tą tematyką, zorganizowało ponad 440 z nich.

Oprócz szkół, ważnymi partnerami w zakresie działań na rzecz ekologii w regionie są organizuje pozarządowe i samorządy. Ich zaangażowanie przynosi wymierne efekty, badania pokazują na przykład, że odpady częściej segregują mieszkańcy wsi oraz ci, którzy

zauważają działania gminy w zakresie gospodarowania odpadami, choćby kampanie informacyjne.

Samorząd Województwa wspiera inicjatywy proekologiczne merytorycznie i finansowo. Tylko w 2012 roku, na wsparcie zadań publicznych z zakresu ekologii, ochrony zwierząt i dziedzictwa przyrodniczego, przeznaczył ponad 200 tys. zł.

Na wiele spraw dotyczących środowiska naturalnego Polacy patrzą podobnie, niezależnie od cech społecznych i demograficznych. Pozytywnie wyróżniają się osoby z wyższym wykształceniem. Generalnie - im więcej wiemy, tym bardziej dbamy o to, co nas otacza.

Piotr Żołądek, członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego:

Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska od wielu lat koordynuje działania w zakresie edukacji ekologicznej, współpracując przy tym ze szkołami, lokalnymi samorządami i organizacjami pozarządowymi. Tę współpracę oceniam bardzo wysoko. Musimy sobie zdawać sprawę, że jeśli chodzi o ekologię, to jesteśmy właściwie na początku drogi. Jeszcze niedawno kompletnie nie wiedzieliśmy, na czym działania proekologiczne polegają.

Ogromna tu rola szkół - właśnie tam, na najwcześniejszych etapach nauki, powinniśmy przyzwyczajać dzieci do pewnych zachowań. Samorząd Województwa inicjuje i wspiera wszelkie inicjatywy mające na celu zwiększanie świadomości ekologicznej. Są to szkolenia, seminaria i konferencje naukowe, a także konkursy dla dzieci i młodzieży. Ważnymi partnerami są dla nas Liga Ochrony Przyrody w Kielcach, Zespół Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych, Ośrodek Edukacyjny Świętokrzyskiego Parku Narodowego, czy Świętokrzyski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach.

Wspólnie udaje się przeprowadzić wiele inicjatyw związanych z promowaniem, na przykład, idei zrównoważonego rozwoju, pomocy zwierzętom, czy selektywnej zbiórki surowców wtórnych. Dla zwiększenia przepływu informacji Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska wydaje ofertę programową pt. „Edukacja ekologiczna w województwie świętokrzyskim”. Jest to wykaz konkretnych propozycji poszczególnych podmiotów, które realizują projekty edukacyjne dla lokalnych społeczności. Z roku na rok publikacja ta cieszy się coraz większą popularnością, a świadczy o tym ilość zawartych w niej propozycji. W 2013 roku oferty nadesłały wszystkie powiaty, gminy i liczące się organizacje ekologiczne.